

8. Столюк В., Чумаченко В. Стреси в свинарстві / В. Столюк, В. Чумаченко, // Головний журнал з питань агробізнесу. – «Пропозиція». 2011.

9. Сурай П. Ф., Мельничук С.Д. Механізми захисту від стресів у свинарстві: від вітамінів до вітагенів / П. Ф. Сурай, С.Д. Мельничук // Свинарство в Україні та світі. Категорія «Здоров'я стада та комфорт». – 2012.

Шепетюк Л.В.

викладач економічних дисциплін,

Гусятинський коледж

Тернопільського національного технічного університету

імені Івана Пулюя

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сільськогосподарське виробництво відрізняється від інших виробничих процесів своєю специфікою та особливостями. Тут основним засобом виробництва виступає земля, яка забезпечує створення кінцевих продуктів виробництва. Також земля є важливим фактором розвитку села і сільського населення. Вона сприяє росту рівня зайнятості сільських жителів, що мають можливість займатися фермерською діяльністю і виробляти широкий асортимент сільськогосподарської продукції для власних потреб та збуту. У сучасних ринкових умовах фермерські господарства відіграють значну роль у формуванні експорту сільськогосподарської продукції. Вони відрізняються гнучкістю в господарській діяльності і можуть швидко реагувати на зміни ринку. На даний момент в Україні діє 44409 фермерських господарств, в обробітку яких перебуває 4,4 млн га. В середньому на одне фермерське господарство припадає 131,7 га сільськогосподарських угідь. Із загальної кількості фермерських господарств понад 80% мають в обробітку земельні ділянки площею до 500 гектарів [2, с. 106]. На території Тернопільської області знаходиться 2,6% сільськогосподарських угідь і 2,7% орних земель, виробляється 3,0% продукції сільськогосподарства України. У 2016р. в області нараховувалося 581 діюче фермерське господарство. За рік кількість діючих фермерських господарств зросла на 5 одиниць.

Можна зазначити, що фермерські господарства сприяють розвитку сільських територій та створюють додаткові робочі місця для сільського населення, мають суттєвий вклад у виробництво сільськогосподарської продукції. У 2018 році передбачається впровадження програми підтримки українського фермерства і планується виділення більше 1 млрд гривень з бюджету держави на розвиток малого та середнього бізнесу на селі. Діятиме програма три роки і фінансуватиметься мале та середнє фермерство за кількома напрямками. Зокрема, будуть здійснюватись доплати фермерам за приріст поголів'я великої рогатої худоби; підтримуватимуть тих, хто спеціалізується на вирощуванні плодово-ягідних культур та винограду; частково компенсують вартість сільськогосподарської техніки, а також будівництва та реконструкції виробничих приміщень сільськогосподарського призначення. Вважається, що за період дії програми на селі значно збільшиться кількість робочих місць, оновиться сільськогосподарська техніка, адже буде передбачено здешевлення кредитів та агрострахування.

Але на даний момент не приймаються до уваги ряд проблем, які мають фермерські господарства упродовж останніх років. Українські фермери через

практичну відсутність державної підтримки не мають можливості звертатись до кредитних установ. Цього року було скасовано спеціальний режим оподаткування для сільськогосподарських виробників, а з 1 січня 2018 року члени фермерського господарства також будуть підлягати загальнообов'язковому державному страхуванню, що черговий раз призведе до ще більшого дефіциту коштів у фермерських господарствах. Зараз неврегульоване питання використання земельних ділянок переданих у постійне користування фермерським господарствам, неможливо набути у власність землі, які обробляються фермерами. За останні роки землю починають орендувати потужні агрохолдинги і малим фермерам важко конкурувати з ними. Аналіз статистичної звітності Тернопільської області показує, що більшість землекористувачів не проводить заходів, спрямованих на збереження родючості ґрунтів, а структура посівних площ не відповідає науково обґрунтованим вимогам. Якщо тенденція зберігатиметься і надалі, то в недалекому майбутньому Україна може опинитися на порозі гумусового голоду – серйозної екологічної катастрофи.

Ще одна велика проблема, яка буде впливати на діяльність малих фермерських господарств – це зняття мораторію на продаж землі. Замість того, щоб дати можливість молодим українцям використовувати свій потенціал для розвитку економіки нашої країни і сільських територій, ми доведемо їх до повного зубожіння. Закон про продаж землі призведе до повного знищення малих фермерських господарств, масового зростання безробіття та посилення еміграції тому, що фермери-одноосібники не мають достатньо вільних коштів для купівлі родючих чорноземів.

Враховуючи те, що на сьогоднішній день вже багато українців шукають роботу за кордоном, на рівні держави потрібно сприяти розвитку фермерських господарств, які є основою аграрної складової економіки. Зараз на сучасному етапі потрібно вжити всіх необхідних заходів для недопущення скасування мораторію на продаж сільськогосподарських угідь, створити умови кредитування фермерських господарств за доступними кредитними ставками, а також розвивати і надавати фермерам консультації з обліку та дорадницьку підтримку. В сучасних ринкових умовах розвиток фермерства повинен стати основою відродження українського села і допомогти економічному зростанню країни.

Список використаних джерел:

1. Збарський В.К. Вклад фермерських господарств у розвиток економіки сільських регіонів / В.К. Збарський, А.В. Збарська // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2013. – № 6. – С. 33–38.
2. Статистичний щорічник України за 2016р [за ред. І. Є. Вернера] // Державна служба статистика 2017. – 605 с.
3. Статистичний щорічник Тернопільської області за 2016 рік [за ред. А. А. Чорного] // Тернопіль: Головне управління статистики у Тернопільській області 2017. – 423 с.